

Τι είναι το τμήμα ένταξης (ΤΕ);

Σε κάθε περιοχή και όχι σε όλα τα νηπιαγωγεία λειτουργούν ενταξιακά τμήματα. Στα τμήματα αυτά εγγράφονται παιδιά προσχολικής ηλικίας που έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή κάποιες αναπηρίες. Για την εγγραφή του παιδιού σας σε ένα τέτοιο τμήμα απαιτείται γραπτή διάγνωση του προβλήματος από δημόσιο ιατροπαιδαγωγικό κέντρο. Τη διάγνωση αυτή πρέπει να την προσκομίσετε στο νηπιαγωγείο την περίοδο των εγγραφών. Εάν στη γειτονιά που διαμένετε δεν υπάρχει νηπιαγωγείο με ενταξιακό τμήμα τότε σε συνεργασία με την/τον εκπαιδευτικό του νηπιαγωγείου, την/τον Σχολική/ό Σύμβουλο και την/τον Σύμβουλο Ειδικής Αγωγής η εγγραφή του παιδιού γίνεται στο πλησιέστερο νηπιαγωγείο όπου λειτουργεί ενταξιακό τμήμα.

Στα ενταξιακά τμήματα φοιτά μικρός αριθμός παιδιών, ο οποίος για κάθε τμήμα ορίζεται μέσα από τη συνεργασία του νηπιαγωγείου και των Σχολικών Συμβούλων. Βασική παράμετρος είναι η σοβαρότητα και ο βαθμός δυσκολίας των περιπτώσεων που φιλοξενούνται στο νηπιαγωγείο. Σε κάποια νηπιαγωγεία τα τμήματα ένταξης λειτουργούν αυτόνομα με μία νηπιαγωγό Ειδικής Αγωγής και ακολουθούν το ωράριο της πρωινής λειτουργίας (8.00 – 12.15) όπως το κλασικό τμήμα. Το πρόγραμμά τους διαμορφώνεται από την/τον εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών που φιλοξενεί. Στα περισσότερα όμως, τα ενταξιακά τμήματα συνλειτουργούν με το κλασικό τμήμα του νηπιαγωγείου, με τη συνεργασία μιας νηπιαγωγού Γενικής Αγωγής και μιας νηπιαγωγού Ειδικής Αγωγής.

Το πρόγραμμα συνδιαμορφώνουν οι δύο εκπαιδευτικοί λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του κάθε παιδιού έχοντας πάντα ως στόχο την ομαλή ένταξη όλων των παιδιών. Το ωράριο του ενταξιακού τμήματος και στην περίπτωση αυτή είναι πρωινό (8.00 – 12.15).



Φορέας Υλοποίησης

ΠΟΛΥΔΡΟΜΟ: Ομάδα και Περιοδική Έκδοση για τη Διγλωσσία και τον Πολυπολιτισμό στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία & **ΤΕΠΑΕ, Α.Π.Θ.**



www.polydromo.gr
polydromo@polydromo.gr

Συγγραφή Κειμένου

Κοραλία Αγαπητού, Αθηνά Γκότση, Μαριάνθη Καλαφάτη, Φωτεινή Κωστούδη, εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Επίκουρη Καθηγήτρια Διδακτικής Μεθοδολογίας, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στη Προσχολική Ηλικία, ΕΚΠΑ

Συντονισμός Προγράμματος

Μπιρμπίλη Μαρία, Τσοκαλίδου Ρούλα
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Website: www.polydromo.gr/dialogos

Επιμέλεια - Επεξεργασία: **Γεωργία Πετράκη, Εύη Μάρκου**

Με την ευγενική στήριξη του



Η Δημόσια Προσχολική Εκπαίδευση (Νηπιαγωγείο) στην Ελλάδα



Η υποχρεωτική εκπαίδευση των παιδιών στην Ελλάδα ξεκινάει από την προσχολική εκπαίδευση (Νηπιαγωγείο) και ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση του παιδιού από το Γυμνάσιο. Το Νηπιαγωγείο μαζί με το Δημοτικό Σχολείο ανήκουν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Το Γυμνάσιο ανήκει στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και όλα μαζί ανήκουν στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Η φοίτηση στο Δημόσιο Νηπιαγωγείο είναι δωρεάν για όλα τα παιδιά.

Ποια είναι η διάρκεια του διδακτικού έτους;

Τα νηπιαγωγεία ανοίγουν την 1^η Σεπτεμβρίου και κλείνουν για τις καλοκαιρινές διακοπές στις 21 Ιουνίου του επόμενου έτους. Η φοίτηση όμως των παιδιών αρχίζει στις 11 Σεπτεμβρίου και τελειώνει στις 15 Ιουνίου.

Κατά την διάρκεια του σχολικού έτους, τα Νηπιαγωγεία λειτουργούν κανονικά από Δευτέρα έως Παρασκευή.

Ποιες μέρες δεν λειτουργεί το Νηπιαγωγείο;

Τα Νηπιαγωγεία δε λειτουργούν:

- Τα Σάββατα και τις Κυριακές
- Την 28η Οκτωβρίου (Εθνική γιορτή).
- Την 30η Ιανουαρίου (Θρησκευτική γιορτή)
- Την Καθαρή Δευτέρα (κινητή γιορτή-αρχές του Μάρτη)
- Την 25η Μαρτίου (Εθνική γιορτή).
- Την 1η Μαΐου (γιορτή των λουλουδιών και επίσημη ημέρα απεργίας για όλους τους εργαζόμενους)
- Τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος (Θρησκευτική, κινητή γιορτή στις αρχές Ιουνίου)

Επίσης στις διακοπές:

- Των Χριστουγέννων, 15 ημέρες, από 24 Δεκεμβρίου μέχρι και 7 Ιανουαρίου (Θρησκευτική γιορτή)
- Του Πάσχα, 15 ημέρες, (κινητή Θρησκευτική γιορτή, την άνοιξη σε ημερομηνίες που είναι διαφορετικές κάθε χρόνο).

Επίσης σε τοπικές γιορτές που δεν είναι ίδιες για όλη τη χώρα όπως:

- την ημέρα της γιορτής του πολιούχου αγίου της πόλης (του αγίου που θεωρείται προστάτης της περιοχής) όπου βρίσκεται το νηπιαγωγείο.
- ή την ημέρα κάποιας τοπικής εθνικής γιορτής.

Ακόμη, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το σχολείο μπορεί να παραμείνει κλειστό σε ημερομηνίες που δεν είναι γνωστές εκ των προτέρων, όταν πραγματοποιείται επίσημη επιμόρφωση των νηπιαγωγών και όταν γίνεται συνέλευση και εκλογές του συλλόγου δασκάλων και νηπιαγωγών. Στην περίπτωση αυτή οι γονείς ενημερώνονται εγκαίρως.

Τέλος, το νηπιαγωγείο λειτουργεί με μειωμένο ωράριο:

- Στις 27 Οκτωβρίου και στις 24 Μαρτίου, παραμονές των μεγάλων εθνικών γιορτών: Τα νήπια συμμετέχουν σε γιορτή που γίνεται στο σχολείο και αποχωρούν μόλις τελειώσει η γιορτή τους.
- Στις 17 Νοεμβρίου, επέτειος της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Γίνονται εκδηλώσεις για τον αντιδικτατορικό αγώνα και τη δημοκρατία.

Όταν οι γιορτές αυτές είναι Σάββατο ή Κυριακή, οι εκδηλώσεις γίνονται την Παρασκευή.

Πόσο χρονών πρέπει να είναι το παιδί μου για να πάει στο Νηπιαγωγείο;

Στο νηπιαγωγείο μπορούν να φοιτήσουν δυο ηλικίες νηπίων

- Η πρώτη ηλικία (νήπια): παιδιά τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν την ηλικία των πέντε (5) ετών.
- Η δεύτερη ηλικία (προνήπια): παιδιά τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν την ηλικία των τεσσάρων (4) ετών.
- Προτεραιότητα στις εγγραφές έχουν τα νήπια της πρώτης ηλικίας. Στις περιπτώσεις που μετά την εγγραφή των νηπίων παραμένουν ακόμα κενές θέσεις, αυτές συμπληρώνονται από προνήπια και αν οι αιτήσεις είναι πολλές γίνεται κλήρωση, στην οποία εκτός από το διδακτικό προσωπικό συμμετέχουν και δύο εκπρόσωποι γονέων.
- Όταν υπάρχουν κενές θέσεις, χωρίς κλήρωση εγγράφονται οι εξής περιπτώσεις νηπίων και των δυο ηλικιών: α) τα δίδυμα αδέρφια, εφόσον έχει κληρωθεί το ένα από αυτά, β) τα παιδιά πολυτέκνων και γ) τα παιδιά των νηπιαγωγών που διδάσκουν στο νηπιαγωγείο και άλλων εκπαιδευτικών που εργάζονται σε συστεγαζόμενα σχολεία.



Παιδικός Σταθμός ή Νηπιαγωγείο;

Οι Παιδικό Σταθμοί είναι στην ευθύνη του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Στους Παιδικούς Σταθμούς φοιτούν παιδιά μικρότερης ηλικίας από αυτά που φοιτούν στο νηπιαγωγείο. Ωστόσο, σε κάποιους παιδικούς σταθμούς υπάρχουν και τμήματα νηπίων, αλλά όχι σε όλους. Όλοι οι Δήμοι λειτουργούν παιδικούς σταθμούς για τους δημότες τους. Τις πληροφορίες για το πότε και το πώς ένα παιδί μπορεί να εγγραφεί σε ένα Δημοτικό Παιδικό Σταθμό μπορεί κανείς να τις πάρει από το γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου στον οποίο κατοικεί. Οι ανακοινώσεις για τις εγγραφές στον Παιδικό Σταθμό γίνονται συνήθως την άνοιξη ή αρχές του καλοκαιριού. Καλό είναι οι γονείς που τα παιδιά τους είναι προνήπια (νήπια δεύτερης ηλικίας) να κάνουν αιτήσεις και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς γιατί στο Δημόσιο Νηπιαγωγείο έχουν προτεραιότητα εγγραφής και φοίτησης τα νήπια πρώτης ηλικίας που την επόμενη χρονιά θα πάνε στο Δημοτικό Σχολείο.

Σε ποιο Νηπιαγωγείο μπορώ να γράψω το παιδί μου; Τι χρειάζεται για αυτό;

Κάθε δημόσιο νηπιαγωγείο έχει δική του σχολική περιφέρεια. Εγγράφετε το παιδί σας στο νηπιαγωγείο που στην περιφέρειά του ανήκει η διεύθυνση της κατοικίας σας. Οι εγγραφές στο Νηπιαγωγείο γίνονται από την 1η έως τις 15 Ιουνίου του προηγούμενου έτους. Στην περίπτωση που οι εγγραφές είναι λίγες και υπάρχουν ακόμα κενές θέσεις, μπορούν να γίνουν εγγραφές νηπίων και μετά από αυτές τις ημερομηνίες. Αυτό προϋποθέτει έγκριση του/της Προϊσταμένου/ης του Γραφείου Εκπαίδευσης της περιοχής.

Για την εγγραφή στο νηπιαγωγείο είναι απαραίτητα τα εξής έγγραφα:

- Πιστοποιητικό γέννησης από το Δήμο ή την Κοινότητα. Στην περίπτωση των αλλοδαπών, εφόσον δεν υπάρχει πιστοποιητικό, αρκεί η ληξιαρχική πράξη γέννησης (επίσημη μετάφραση στα Ελληνικά)
 - Επίδειξη βιβλιαρίου όπου φαίνεται ότι έχουν γίνει τα προβλεπόμενα εμβόλια
 - Οδοντολογική εξέταση του παιδιού
 - Οφθαλμολογική εξέταση του παιδιού
 - Υπεύθυνη Δήλωση του γονέα ή κηδεμόνα ή άλλο στοιχείο κατά την κρίση του/της προϊσταμένου/νης του Νηπιαγωγείου, από το οποίο φαίνεται η διεύθυνση κατοικίας του νηπίου
- Σύμφωνα με το Ν. 3386/2005, άρθρο 72, κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και παιδιά υπηκόων τρίτων χωρών, εφόσον:
- Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.
 - Προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.
 - Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

Ποιο είναι το ωράριο του Νηπιαγωγείου;

Υπάρχουν δύο τύποι τμημάτων Νηπιαγωγείου. Αυτό της πρωινής λειτουργίας και το δεύτερο που είναι το ολοήμερο τμήμα. Σύμφωνα με τις αποφάσεις 1420/2007, Τ.Β' το ωράριο του **τμήματος πρωινής λειτουργίας** (κλασικό τμήμα νηπιαγωγείου) είναι:

Προσέλευση: 8.00 – 8.15

Αποχώρηση: 12.15 – 12.30

και το ωράριο του **Ολοήμερου τμήματος** είναι:

Προσέλευση: 8.00 – 8.15

Αποχώρηση: 15.45 – 16.00

Μόνο για τα ολοήμερα τμήματα μπορεί κατά περίπτωση να λειτουργήσει πρωινή ζώνη. Για τη λειτουργία της πρωινής ζώνης απαιτείται τουλάχιστον η εγγραφή πέντε παιδιών πρώτης ηλικίας (νήπια). Το ωράριο του **Ολοήμερου τμήματος με πρωινή ζώνη** είναι:

Προσέλευση: 7.00 – 7.15

Αποχώρηση: 15.45 – 16.00

Όπως και στο κλασικό τμήμα έτσι και στο ολοήμερο τμήμα το ωράριο τηρείται αυστηρά. Οι γονείς που επιλέγουν το ολοήμερο τμήμα για τα παιδιά τους πρέπει να γνωρίζουν πως ακολουθείται πρόγραμμα καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου, για το λόγο αυτό δεν επιτρέπεται η αποχώρηση των νηπίων νωρίτερα από τις 15.45' εκτός αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι και πάντα κατόπιν συνεννόησης με την/τον εκπαιδευτικό.

Υπάρχουν περιπτώσεις που λόγω έλλειψης κτιριακών εγκαταστάσεων κάποια τμήματα νηπιαγωγείων λειτουργούν με **μεικτό ωράριο**. Έτσι το ένα τμήμα έχει **ωράριο πρωινής λειτουργίας** (8.00 – 12.15) και το άλλο έχει **απογευματινή λειτουργία** με προσέλευση νηπίων 14.00 -14.15 και αποχώρηση 17.45 – 18.00. Τα ωράρια υπάρχει πιθανότητα να είναι μόνιμα για όλη τη σχολική χρονιά, μπορεί όμως να γίνεται εναλλαγή του ωραρίου ανάμεσα στα τμήματα, ανά εβδομάδα, από την έναρξη έως και τη λήξη της σχολικής

Κλασικό ή ολοήμερο τμήμα;

Και τα δύο τμήματα ακολουθούν κατά βάση το ίδιο πρόγραμμα το οποίο ορίζεται από την Υπουργική απόφαση Φ. 32/190/81670/Γ1/20-7-2007, ΦΕΚ 1420/8.8.2007 τ. Β'. Στο ημερήσιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου **και των δύο τύπων** υπάρχει χρόνος για οργανωμένες δραστηριότητες διαθεματικού χαρακτήρα, χρόνος για αυθόρμητες δραστηριότητες των παιδιών στον κατάλληλα οργανωμένο χώρο του νηπιαγωγείου, καθώς επίσης χρόνος για φαγητό και διάλειμμα.

Η διαφορά του ολοήμερου τμήματος του νηπιαγωγείου είναι ότι φιλοξενεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της ημέρας τα νήπια (8/ωρο). Λειτουργεί με δύο νηπιαγωγούς που μοιράζονται το ωράριο (η μία από τις 8.00 μέχρι τις 12.00 και η άλλη 11.45 μέχρι 16.00) Στο πρόγραμμά του συμπεριλαμβάνεται χρόνος για το γεύμα των παιδιών καθώς και χρόνος για τη ξεκούραση τους. Το διευρυμένο ωράριο του ολοήμερου τμήματος του νηπιαγωγείου, δίνει περισσότερο χρόνο και ευελιξία στην/στον εκπαιδευτικό για ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων αλλά και περισσότερες ευκαιρίες για την ανάπτυξη κοινωνικών και συνεργατικών σχέσεων ανάμεσα στα παιδιά.

Προσφέρει φαγητό το Νηπιαγωγείο;

Όχι, το δημόσιο νηπιαγωγείο δεν προσφέρει φαγητό στα παιδιά που φοιτούν σε αυτό. Το πρόγραμμα του όμως συμπεριλαμβάνει χρόνο φαγητού, το οποίο φέρνουν τα παιδιά από το σπίτι. Για το κλασικό τμήμα (πρωινή λειτουργία) υπάρχει ένα διάστημα ανάμεσα στις 10.30 -11.00 περίπου για πρόγευμα. Έτσι τα παιδιά του τμήματος αυτού πρέπει κάθε μέρα να φέρνουν μαζί τους το πρόγευμά τους.

Για το ολοήμερο τμήμα ισχύει η ίδια ώρα για το πρόγευμα (10.30 -11.00). Στο τμήμα αυτό υπάρχει επίσης προγραμματισμένος χρόνος γεύματος των παιδιών (13.00-13.45). Αν το παιδί σας είναι εγγεγραμμένο σε ολοήμερο τμήμα θα πρέπει καθημερινά να φέρνει μαζί του το πρόγευμα και το γεύμα.

